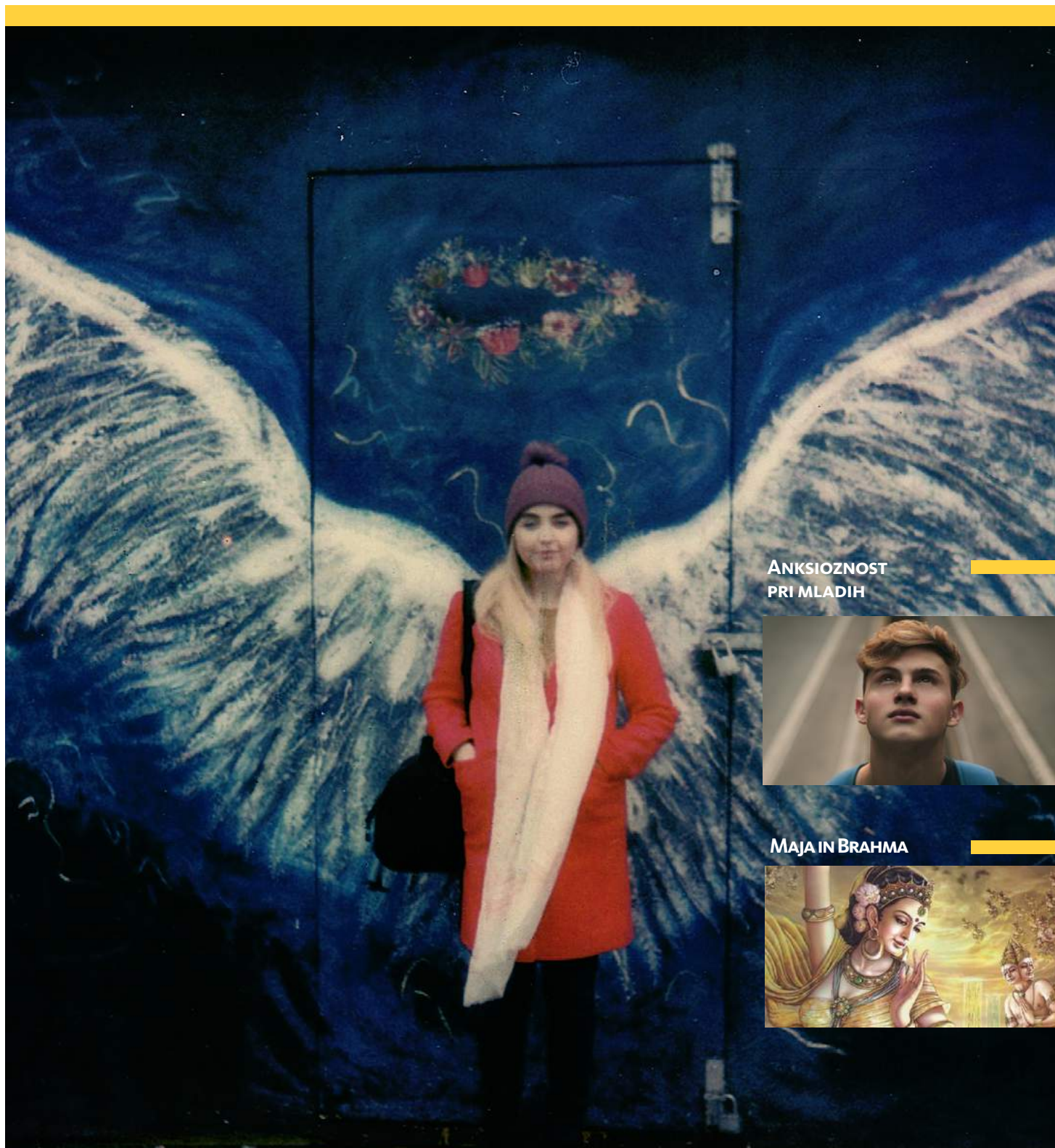

AKROPOLITANEC

ZA BOLJŠEGA ČLOVEKA IN BOLJŠI SVET

ANKSIOZNOST
PRI MLADIH

MAJA IN BRAHMA

www.akropola.org

FILOZOFIJA

KULTURA

PROSTOVOLJSTVO

Razstava

LABIRINT ZMAJ SAMOROG

Čudežna moč simbolov

Razstava nam prikazuje univerzalne simbole človeštva,
in njihovo razumevanje v različnih kulturah skozi zgodovino.

Vabljeni na predavanje ob razstavi na Svetovni dan filozofije!

17. 11. 2022, ob 19. uri
Wolfova 8, Ljubljana

VSTOP PROST!

17. 11. 2022, ob 19. uri
Tyrševa 7, Maribor

www.akropola.org

NOVA AKROPOLA
FILOZOFSKA ŠOLA NA KLASIČEN NAČIN

AKROPOLITANEC

B E S E D A
U R E D N I K A

NOVA AKROPOLA | kulturno društvo

www.akropola.org

NOVEMBER 2022 | ŠT. 84

NASLOV

NOVA AKROPOLA | Ljubljana

Wolfova 8, 1000 Ljubljana

059 78 02 11

NOVA AKROPOLA | Maribor

Tyrševa 7, 2000 Maribor

040 709 955

ODPIRALNI ČAS:

PON–ČET 18h–22h

IZDAJATELJ

NOVA AKROPOLA SLOVENIJA

akropolitanec@akropola.org

UREDNIŠTVO

Glavni urednik: Stjepan Palajsa

Urednik: Andrej Praček

Grafično oblikovanje: Nija Androjna

Najbolj zdravo stanje za človeka je neprestano napredovanje. Ne zaradi ambicioznosti, temveč zato, ker je notranji napredek tesno povezan s smislom življenja in ker nam, morda prav zaradi tega, to omogoča ohranjanje psihične stabilnosti. Torej govorimo predvsem o potrebi po notranji rasti, ki je le posredno povezana z zunanjimi izboljšavami.

Ne gre namreč za nenehno izpopolnjevanje neke poslovne dejavnosti ali za doseganje večje telesne sposobnosti ali krajšega časa na neki dirkalni progi ... Izboljšava v zunanjem je smiselna le do vzpostavitve formalne stabilnosti nečesa, kar bo služilo kot podpora dejavnostim, ki bodo sledila, ali dokler skozi to urimo svoje notranje kvalitete. Nato pa je treba narediti "kvantni" skok in potovanje nadaljevati "na višji orbitali", kakor to velja za elektron v atomu, ki smo mu dodali dovolj energije.

Torej pot notranjega človeka ne poteka po enakomerno vzpenjajoči se stezi, temveč je prej podobna nekakšnemu položnemu stopnišču, saj naš razvoj poteka fazno. Vsakič, ko vstopimo na določeno življenjsko stopnico, začnemo z obdobjem prevzemanja in spoznavanja, nakar sledi napredovanje z izgradnjo, nato stabilizacija, in končno nastopi še čas preseganja z odskokom na naslednjo stopnico. Šele ko prispeš do konca dolge stopnice, v pripravi na odskok počepneš, se močno opreš na poznano in se z upanjem na novo in boljšo prihodnost odrineš naprej. Prehodi so najtežji. Podobni so sonožnemu odskoku, ki vključuje let – trenutek, ko smo brez opore, ne več v starem in niti še v novem. To je trenutek nestabilnosti. Zapuščas poznane oblike življenja, ki ti tako ne dajejo več opore, a na naslednji stopnici še nisi pristal. Si v praznini. Edino, na kar se lahko zanesesh, je pridobljena jasnost, da se je stara faza zate zaključila in da te čakajo povsem nove priložnosti. Stabilnost ti sedaj daje gibanje, ki moč črpa v preteklosti in je usmerjeno v prihodnost, polno upanj in pričakovanj.

Prva in najočitnejša od takih faz transformacije je mladostništvo, ki pomeni "odskok" od otroštva v odraslost. Takrat se telo spreminja. To prepoznavamo v nenadzorovanem glasu, spremenjenem delovanju lojnic, povečanju mišične in kostne mase, razvoju reprodukcijskih organov in v drugih spremembah fizičnega telesa. Podobno se dogaja z našo psiho. Pojavljajo se nova čustva in novi pogledi, a prav tako kot pri telesu je vse še nestabilno, nenadzorovano ... Nismo več otroci, a nismo še niti odrasli. To je poznan proces, skozi katerega gremo vsi. Pomemben in zahteven proces, ki nas pripravlja za aktivnejšo fazo, ki bo morala slediti.

V TEJ ŠTEVILKI:

• PSIHOLOGIJA:
ANKSIOZNOST PRI MLADIH

5

• ZGODBA:
MAJA IN BRAHMA

13

Vsi gremo skozi to prvo "iniciacijo" v višjo orbitalo življenja, čeprav nekateri bolj, drugi manj uspešno. Je najbolj oprijemljiva faza transformacije. Zato se dobro naučimo njenih lekcij, osvojimo principe, kajti kasneje bomo morda spet prišli do konca stopnice in začutili pred seboj hladni zid. Steno, ki nam bo sporočala, da nam hoja po tej stopnici ne daje več smisla in da bo ponovno treba odskočiti.

Če pa že slutimo praznino trenutnega stanja in če si naše srce želi spremembe, če nas vsak poskus površinske spremembe (a ne resnične transformacije) že več časa vsakič znova vrača pred isti zid, potem je čas, da ozavestimo potrebo in resnično nalogo iztekajoče se faze, da prepoznamo njene vitalne elemente in se nanje opremo. Oči usmerimo tja, kamor se usmerja naše srce – navzgor in naprej. Prisluhujemo

tokratnim učiteljem, tokratnim "staršem in starejšim bratom", ter prepoznamo še v sebi vizijo nove orbitale. Čeprav za nas ta morda še ni zanesljiva stvarnost, uporabimo pridobljene izkušnje, napolnimo se z zdravo mladostniško vero in smelostjo in odskočimo.

Avantura se namreč nadaljuje. Nove radosti, nove vizije, nova doživetja, čakajo nas – na tiste, ki se bodo ponovno spustili skozi ta alchemijski proces transformacije, ki pa se zmeraj začneja z najzahtevnejšo črno fazo, ki enkrat preide v upanja polno belo in na koncu tudi v kraljevsko rdečo fazo.

Andrej Praček, urednik

1 %
DOHODNINE

**KAKO
LAHKO
PRISPEVAM?**

Dragi bralci!

Nova Akropola je kot društvo v JAVNEM INTERESU tudi na **SEZNAMU UPRAVIČENCEV ZA NAMENITEV DELA DOHODNINE**. Vsak davčni zavezanec lahko namreč zahteva, da se do 1% dohodnine od dohodkov, ki se všttevajo v letno davčno osnovo, nameni za financiranje splošno koristnih namenov.

Če želite ta prispevek nameniti Novi Akropoli, lahko izpolnete **spletni obrazec** – zahtevo za namenitev dela dohodnine – in ga pošljite na vaš pristojni finančni urad. Naša davčna številka je **14787067**.

Vsi, ki delujemo v Novi Akropoli, smo prostovoljci. Prihodki so namenjeni izključno financiranju dejavnosti društva.

Že vnaprej se zahvaljujemo vsem, ki se boste odločili na tak način podpreti naše delovanje!

ANKSIJZNOST PRI MLADIH

DELIA STEINBERG GUZMÁN

Mladosti ni lahko opredeliti. Če veliko raziskujemo, bomo ugotovili, da se različni avtorji v različnih obdobjih niso mogli dogovoriti o njeni natančni definiciji. Poleg tega je koncept mladosti tako bogat in raznolik v svojih pomenih, tako prilagodljiv in izjemen, da je nemogoče najti objektivni, konkreten in skladen način za njegovo opredelitev.

Kot filozofi imamo ogromno vero v mlade in polagamo velike upe v tisti prihodnji svet, o katerem tako pogosto in veliko govorimo. Mislimo, da globoko v sebi nihče od nas ni nikoli prenehal biti mlad in zaradi takšnih ali drugačnih razlogov tudi nikoli ni prenehal imeti določenih skrbi in, četudi so te skrbi morda bolj ali manj mladostne, izvirajo iz enakih težav in podobnih okoliščin.

Na splošno lahko sprejmemo, kar nekateri pravijo o mladosti: da je to vmesno stanje med otroštvom in zrelostjo.

Res je vmesno, a ne edinstveno ali dokončno stanje. Je zelo posebno stanje, saj izhaja iz tako imenovane "sladke otroške nevednosti", ki kar naenkrat privede do nenadnega in takojšnjega prebujenja notranjih, čustvenih, intelektualnih, fizičnih in psiholoških realnosti, ki se zgodijo pri tej stopnji, in ki imajo, ne glede na to, kako naravni so, še vedno močan vpliv na mladostnikovo osebnost.

**SPREMEMBA, KI SE POJAVI V MLADOSTI,
SE NE NANAŠA SAMO NA PREBUJENJE
PSIHE IN UMA, TEMVEČ TUDI NA PONOVI
POJAV SEBSTVA – TISTEGA SPEČEGA
VIŠJEGA JAZA, KI PRIHAJA IZ GLOBIN ČASA
IN POTREBUJE POSEBEN TRENUTEK V
ŽIVLJENJU, DA SE PREBUDI IN IZRAZI.**

Ko govorimo o mladosti, ne moremo govoriti samo in izključno o tistih fizičnih spremembah, ki se zgodijo in zaznamujejo prehod iz otroštva v adolescenco. Govoriti moramo tudi o drugih, zelo globokih, povezanih spremembah, tako psiholoških kot mentalnih.

Če poslušamo starodavne tradicionalne doktrine, bi morali upoštevati, da se sprememba, ki se pojavi v mladosti, ne nanaša samo na prebujenje psihe in uma, temveč tudi na ponovni pojav sebstva – tistega spečega višjega jaza, ki prihaja iz globin časa in potrebuje poseben trenutek v življenju, da se prebudi in izrazi.

Ne strinjam se s tistimi, ki pravijo, da se mladost začne s puberteto, spolno zrelostjo, in prav tako ne smemo pustiti, da se mladost konča, ko nastopi zrelost in človek postane

odrasel. Če bi bilo tako, bi se morali vprašati, kdaj se začne ta zrelost. Ali pa mladost dejansko traja veliko dlje, ne sicer v pozitivnem, ampak negativnem smislu, ko nismo dovolj zreli, da bi se zavedali, česa si želimo?

Vidimo torej, da ne moremo postavljati omejitev. Ker je bogastvo človeka in izrazov človeške evolucije neskončno, se ni mogoče omejiti na stroge definicije.

Mladost nosi s sabo preporod. Je kot ponovno rojstvo, tudi če je posameznik še vedno v istem fizičnem telesu, ki je izraženo v materialni in konkretni obliki.

Mladost prinaša občutek, kot bi človeku odprli oči za nov način življenja in to s seboj prinese vso tesnobo, ki jo je pričakovati: soočiti se moramo z novim načinom življenja. Kot bi se rodili, a tokrat to počnemo sami, čisto sami, saj čutimo, da se bomo morali sami spoprijeti z vso tesnobo tega novega rojstva.

**KOT VSAKO NOVO STANJE, SE TUDI TA
NOVA MLADOST, KI SE JE PRAVKAR
RODILA, ZDI NESTABILNA, NEGOTOVA IN
NEMIRNA. MORA POGNATI KORENINE,
A NE NAJDE MESTA ZA TO.**

Kot vsako novo stanje, se tudi ta nova mladost, ki se je pravkar rodila, zdi nestabilna, negotova in nemirna. Mora pognati korenine, a ne najde mesta za to. In to je razlog za tesnobo, o kateri govorimo.

Na to tesnobo lahko gledamo z dveh zornih kotov. Ostaja normalna in logična tesnoba, tista, ki je lastna rasti in razvoju človeka, ki se ponovno rodi, ko preneha biti otrok. Ta vključuje vse procese, s katerimi se ukvarja konvencionalna psihologija. Drugi vidik, ki nas izjemno zanima, je drugačna tesnoba, tista, ki ni tako naravna in lastna mladosti – tesnoba, ki jo prinaša svet okoli nas z vsemi svojimi težavami in je za mladostnikovo osebnost manj naravna in bolj obremenjujoča. Začnimo s prvim vidikom.

Psihologija zadnjih sto petdesetih let nam govori, da mladosti ne moremo razumeti le v smislu določenih fizioloških in hormonskih sprememb, ne glede na to, kako pomembne so. Upoštevati je treba še druge elemente, ki so zelo tipični in značilni za to starost in so psihološke, intelektualne in moralne narave. Nenavadno je, da ta psihologija vedno obravnava vse spremembe v mladosti, kot da so patološke in nenormalne. Teh sprememb je tako veliko, tako velikih in tako pomembnih, da se mladostnik počuti, kot da je bolan, in da je to, kar se mu dogaja, grozno.

Prva stvar, ki jo doživi mlad človek, je potreba po uveljavitvi nove osebnosti. Nenadoma je treba izraziti nove koncepte, za to pa ni na voljo sredstev. Posledično mora krepiti tiste dele sebe, ki so, čeprav se zdijo otročji, prvi, ki mu bodo omogočili izražanje njegove mlade osebnosti. Prisotno je zavračanje vsega, kar je sestavljalo njegov prejšnji svet, ker se identificira z otroštvom, majhnostjo, nerazmišljanjem, nečutenjem. Posledično je vse, kar je bilo prej, slabo, zato je treba to pustiti za sabo, zavrniti.

V to splošno zavrnitev je vključeno uničenje podobe, ki jo je imela mlada oseba o svojih starših. To nista več mama in očka, h katerima se otrok lahko zateče, niti opora, kot sta bila nekoč, in ko je ta podoba uničena, se sesuje tudi podoba vseh odraslih, ožje družine in vseh tistih, ki so bili nekoč mreža podpore. Vse, kar je bilo do tega trenutka ljubljeno, je zdaj osovraženo.

Pri mladostniku ni srednje poti: vsa ljubezen, ki je bila izražena do staršev, je zdaj obrnjena k novim voditeljem. Prihajajo novi vidiki, ki morajo zapolniti praznino, ki je pravkar nastala, in to v mladem človeku prebuja ogromno tesnobe.

Večji vzor predstavlja zdaj podoba učitelja, duhovnika, malo starejšega prijatelja ali kakšnega političnega voditelja. Včasih mladi iščejo oporo v fiktivnih voditeljih, ki so plod lastne domišljije, in ki predstavljajo ideal, arhetip in popolnost. Včasih se navežejo na zgodovinske osebnosti, ki predstavljajo vse, kar bi mladostnik želel biti, in vanje preusmerijo vso svojo ljubezen. Toda globoko v sebi gre le za zapolnitev praznine, ki hkrati sproži ogromno melanholijo in nostalgijo po otroškem svetu, ki mu je ušel iz rok in v katerega se ne bo več vrnil.

V prvi fazi je mladostnik nagnjen k notranji žalosti. Čuti, da je izgubil nek svet, a mu tega nihče ne zna razložiti. Počuti se, kot da se je pravkar rodil v drugi svet, a v tem svetu ga nihče ne razume. Ta žalost, ki je tako osebna in tako globoka, se nikoli ne izrazi navzven; kvečjemu se kaže le kot kanček melanholije. Mladostnik je navzven pretirano veder, kar je zgolj maska, se kričeče smeji in neprimerno vede ali pa je agresiven in pretirano živahen, kar lahko privede do pojava vala agresije.

**V PRVI FAZI JE MLADOSTNIK NAGNEN K NOTRANJI ŽALOSTI.
ČUTI, DA JE IZGUBIL NEK SVET, A MU TEGA NIHČE NE ZNA RAZLOŽITI.**

Mladostnik napade tudi svoje starše, ker jih krivi za izgubo tega sveta in s kančkom občutka krivde pričakuje, da bodo tudi starši napadli njega, za kar čuti, da se mu zgodi takoj. In tu se začne verižna reakcija z dolgim nizom tesnobe, nespornost, vsakodnevnimi prepiri, nenehnimi soočenji in dejstvom, da ne zmorejo živeti v sožitju s tistimi, ki so še nedavno tvorili zaprto in čudovito jedro.

Mlada oseba se na to situacijo odzove na mnogo različnih načinov. Eden od teh je prebujanje metafizičnih idej, kar je zelo značilno za mladost. Ne sicer v smislu dovršeno razdelane filozofske metafizike, ampak nekaj preprostejšega. Mladostnik se začne prvič spraševati, kaj sta pravzaprav življenje in smrt. Spozna, da ni večni, da je v obdobju, ko je zrasel in se spremenil, da bo še naprej rasel in se spreminjal in na koncu izginil. Potem se vpraša, kaj je onkraj tega.

Skupaj s temi metafizičnimi idejami se pojavljajo tudi moralne. Mladostnik je običajno sprva zelo strog, na način in z moralo, ki sta lastni njemu in zelo osebni, togi predvsem do drugih, v neki meri pa tudi do sebe. Če bi bilo to dobro usmerjeno, bi imeli zametke procesa, ki bi lahko postopoma razvozlal mladostniške skrbi in poskrbeli, da bi izginile. Na žalost pa se to ne zgodi tako in ti prvi metafizični in moralni vzgibi navadno izzovejo med ožjo družino in sorodniki le prezirljiv nasmeh ali kakšno precej kruto posmehovanje, ki bo mladostniku povzročilo zelo globoke rane.

Z intelektualnega vidika se lahko zgodi več zelo različnih stvari. Ali se mlad človek popolnoma prepusti in tako najdemo mlade, ki so bili prej briljantni, zdaj pa kar naenkrat stagnirajo in začnejo popuščati pri študiju ali pa se jim zgodi ravno nasprotno in v študiju odkrijejo idealno obliko pobega in skušajo intelektualizirati celotno težavo, skozi katero gredo, najdejo čudovito pot v svetu idej in znajo zelo podrobno opisati vse, kar se dogaja v njih. V drugem primeru razvijejo veliko naklonjenost dialektiki, pri čemer jim ni mar, ali so

ideje, ki jih zagovarjajo, resnične ali ne. Želijo se prepirati, uveljavljati, pokazati moč in sposobnost. To jih res veseli.

Druga značilna reakcija pri mladih je določen egotizem, ki ga psihologi imenujejo narcizem. Želijo se osredotočiti nase, najti vse odgovore v sebi, hočejo biti izvirni za vsako ceno, saj biti to, kar si, zahteva biti drugačen od drugih in celo biti nekoliko ekscentričen. Obstaja potreba po pritegovanju pozornosti, kar se pogosto vidi v osnovnih stvareh, kot je moda. Gre pa za čisto posebno vrsto ekscentričnosti, saj naj bi malce razdražila odrasle. Poleg tega zahteva odobritev drugih mladih v podobni situaciji, kar ima za posledico ustvarjanje skupin, podobnim plemenom.

PRIJATELJSTVA IZ MLADOSTI SO VELIČASTNA, EDINA, KJER JE VSE ČUDOVITO, KJER VLADA POPOLNO IN IZJEMNO ZAUPANJE, KJER JE PRIJATELJ VSE: POBEG, RAZBREMENITEV NOTRANJIH TEŽAV, MORALNA PODPORA.

V tem obdobju mladosti je en pozitiven element, to je prebujanje prijateljstva, četudi je boleče in premalo izkoriščeno. Morda je to edino obdobje v življenju, ko človek zares ve, kaj je pravo prijateljstvo. Prijateljstva iz mladosti so veličastna, edina, kjer je vse čudovito, kjer vlada popolno in izjemno zaupanje, kjer je prijatelj vse: pobeg, razbremenitev notranjih težav pa tudi – ker se takšno prijateljstvo razvija na področju, ki se ne izraža na negativen ali nezdrav način – skoraj kot poskus za tisto, kar bo kasneje postalo ljubezen. Prijatelj je moralna podpora. Poleg teh individualnih izkušenj prijateljstva mladi včasih najdejo še eno pribežališče in to je skupina, katere del postanejo, ker se morajo počutiti močne in ker potrebujejo odobravanje okolice, saj je zelo težko hoditi sam.

Po dognanjih psihologije so interesi mladih številni in zelo raznoliki. Ponavadi jih zanima vse, vendar ne za dolgo časa: danes nekaj začnejo, jutri pa pustijo ob strani; veliko stvari začnejo, a skoraj nobena ni dokončana. Pomembno je, da so v gibanju, vendar jih pravzaprav nič ne zanima; vlada popolna apatija, ker se morajo mladi odzivati na presežek dražljajev iz družine ali okolice, ki jih ves čas obmetava z nasveti in priporočili o tem, kaj naj počnejo in česa ne; torej je njihovo vedenje obrambni mehanizem.

Na splošno je problem v tem, da so mladi preprosto mladi in zaskrbljeni. Težko je razumeti, a to je realnost.

Zdaj pa razmislimo o drugem vidiku. Naš svet, naš nemirni svet, slabo situacijo poslabša tako, da skrbem mladosti doda še lastne skrbi. Sedaj bomo našli nekaj elementov, ki izjemno poslabšujejo položaj mladostnika.

Kot filozofi bi morda morali začeti s problemom, ki se nam zdi najbolj škodljiv in najslabši od vseh, to je napačen pristop izobraževalnega sistema, sistema, ki ne upošteva narave mladih, ampak je popolnoma stereotipen in se osredotoča samo na znanje samo, ne pa na človeka, ki bo to znanje prejelo ali uporabljalo. Posledica tega je, da odrasli brez kakršnih koli priprav pošiljajo

mlade v krut in tekmovalen svet, kjer se počutijo popolnoma nesposobne, da bi poskrbeli sami zase, ali pa jih pretirano ščitijo in držijo nenehno ujele ter jim preprečujejo, da bi preizkusili svojo moč in odhajali v tisti svet, v katerega se bodo prej ali slej morali prebiti. Mlada oseba zaradi presežka ali pomanjkanja na koncu dobi neustrezno izobrazbo in se ne more izraziti v svetu.

Na splošno odrasli delajo tipično napako, ko mladim očitajo, da niso več otroci, a tudi zreli ne, kar je enako, kot če bi jim rekli, da so nihče. Danes se veliko govori o marginalizaciji, a mlade nehoti marginaliziramo sami, saj ne vedo več, kaj so. Včasih je le en korak od tega, da smo psihološko marginalizirani in do tega, da se zatečemo v kriminal. Gre za prestop meje, ki je včasih lahko precej tanka.

Sprva se postavlja pod vprašaj samo moralna avtoriteta staršev, na koncu pa so vse oblike avtoritete podvržene dvomu, tako da postane družbeno življenje praktično nemogoče in mladostnik ničesar več ne priznava in spoštuje. In kot da to ne bi bilo dovolj, situacijo okrutno izrabljajo še oglaševalci, ki izkoriščajo naravni entuziazem mladih, ki lahko tako zlahka sovražijo in ljubijo ter se spuščajo v velike avanture. Vse to izkorišča brezsrčna oglaševalska industrija, ki promovira modne muhe, od oblačil do anarhističnega načina življenja, od mamil do ateizma, od taktik osebne

neodgovornosti do zavračanja kakršnega koli ustaljenega reda.

Zdravih mladih ljudi ni mogoče izkoriščati. Torej jim je treba obljubiti tisoč in en nemogoč raj, ki ga ne bo nikoli moč doseči; in tudi če bo, bodo mladi še vedno čutili tesnobo in še naprej privlačni za oglaševanje, ki povzroča tesnobo, kar ustvarja čedalje več mladih, ki ne vedo, kaj bi počeli s svojim življenjem.

A to še ni vse. Tu so še naravni odzivi mladih, ki nas ne bi smeli niti najmanj presenetiti. Danes je v modi t.i. *"ne bi me moglo manj brigati"* odnos in to je naravno, saj ta navidezna brezbriznost ni nič drugega kot krik obupa, način, kako reči: "Kaj pa lahko storim?" Ko mlad človek išče službo, se od njega zahtevajo izkušnje. Mladostnik želi biti boljši, drugačen, želi doseči ideal, imeti družino, a to zmore le, če ima podporo staršev. Če je nima, bo moral dolgo čakati, ne da bi vedel, kaj storiti in kdaj. Tudi če se odloči za študij, v večini primerov ne bo imel možnosti uporabiti naučenega znanja in bo moral pozneje poprijeti za katero koli delo, samo da bo zaslužil za preživetje.

Poleg te tesnobe se pojavi še ena: mladost se začne iztekati in mladostnik se začne zavedati, da ni naredil čisto ničesar. V teh okoliščinah postane prej omenjeni ravnodušni odnos

logičen odgovor. Logično je tudi, da se bodo ti mladi obrnili k protestu, bodisi pasivno in brezplodno bodisi agresivno in nasilno. Obstajajo pa tudi statistike, ki govorijo o "rešitvi" tega brezplodnega iskanja, in to je namerno končanje lastnega življenja.

Ko so v preteklosti med mladimi izvajali ankete o tem, kateri vidiki življenja jih najbolj zanimajo, so bili najbolj priljubljeni rezultati estetske in moralne vrednote, metafizične potrebe in verski pomisleki. Danes ankete kažejo, da so na prvem mestu osebno blagostanje, denar, ljubezen in šele nato nekatera bolj abstraktna vprašanja. Toda najbolj so izpostavljene, varnost, mirno življenje in dobro počutje.

Res čutijo tako ali pa so bili mladi prisiljeni, da razmišljajo in čutijo tako?

Človek se vpraša, ali so velike sanje mladosti umrle. Mislim, da ne, vendar jih je zelo težko najti in zelo težko je mladega človeka pripraviti do tega, da si prizna, kakšne so njegove velike sanje, saj strokovnjaki za javnomnenjske raziskave trdijo, da mladi običajno ne želijo priznati resnice.

VELIKE SANJE OBSTAJAJO, VENDAR JIH JE TREBA ZNATI NAJTI. TO SO SANJE, KI BI MALO PO MALO ODPRAVILE TESNOBO, A DA BI SE TO ZGODILO, MORAJO POSTATI RESNIČNOST.

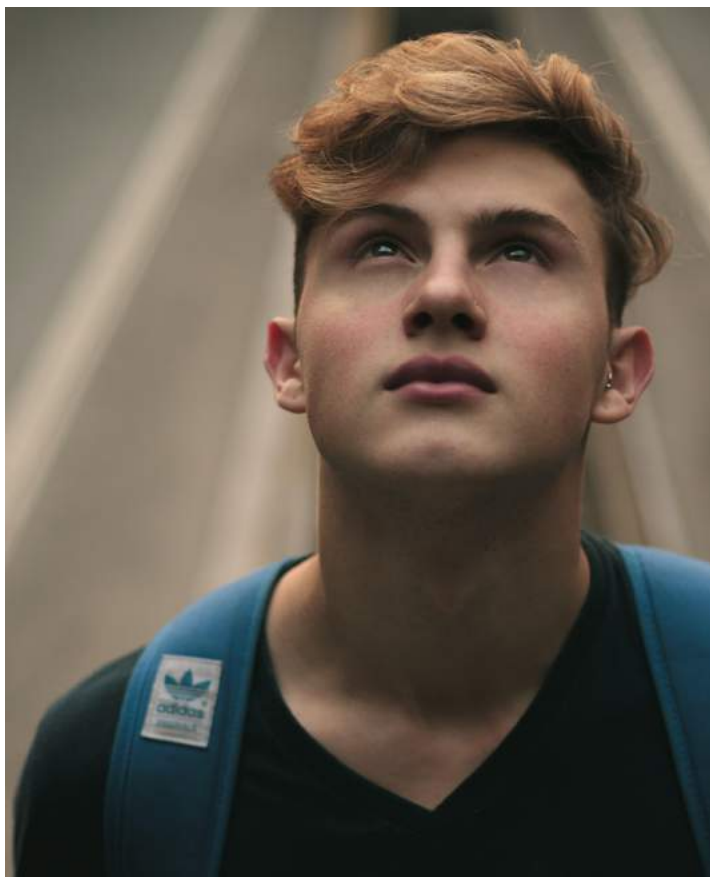

Nagnjeni smo k prepričanju, da te velike sanje obstajajo, vendar jih je treba znati najti. To so sanje, ki bi malo po malo odpravile tesnobo, a da bi se to zgodilo, morajo postati resničnost. Ni mlade osebe, ki ne mara fizične lepote. Ni mlade osebe, ki bi zavrnila harmonijo ali dober okus. Ko torej zavračajo te stvari, je to protest, a ne zato, ker nimajo ljubezni do estetike, lepega in prijetnega. Drugi način, na katerega se to zavračanje izraža, je prezir tistega, česar ne morejo imeti. Vsi mladi imajo radi zdravje in se radi počutijo močne, a kljub temu uničujejo svoje zdravje in škodijo lastnemu telesu. Gre za obliko zavračanja, ki je posledica prepričanja, da na koncu nimajo kaj storiti.

Mladi to na zunaj sicer lahko zanikajo, a globoko v sebi imajo vsi čista in plemenita čustva. Nihče ne mara občutkov, ki se nenehno spreminjajo, ki danes obstajajo, jutri pa jih ne bo več, ki nas držijo v stalni stiski, tesnobi in nelagodju. Vsak mlad človek sanja o večnosti. Vsak mladostnik ima za pojem ljubezni posebno mesto, tudi če si tega ne želi priznati. Vsaka mlada oseba sanja o stvareh, ki so čiste, nedolžne, svetle in čudovite, čeprav tega noče prepoznati.

Anarhija in nered obstajata, vendar sta obliki tesnobe. Ni mladega človeka, ki intelektualno ne išče modrosti. Radovednost, želja po raziskovanju, spoznavanju čedalje več stvari je nekaj značilnega za mladost. Je kot neustavljiva želja po prodiranju v vse skrivnosti sveta.

Mladi hočejo vedeti, a to je težko, saj je včasih treba začeti z odstiranjem tančic, uničevanjem nevednosti in prižiganjem luči sredi teme. Včasih moramo odkriti, da znanost ne samo uničuje, ampak tudi gradi, da nas raziskave zbližujejo z naj-globljim zakonom narave, da znanstvena fantastika ni dovolj, da bi zapolnila ves naš čas, ampak da obstajajo avtentični zakoni, ki jih lahko spoznamo, ne da bi se spuščali v fikcijo. Včasih moramo uničiti napačne koncepte in odkriti vso lepoto, ki je v umetnosti, z avtentičnimi sporočili, in počistiti tiste druge paradije, ki naj bi jih sprejeli, pogosto zato, ker je to moderno. Včasih moramo mladim pokazati,

**KDO NI HOTEL ALI NOČE SPREMENITI SVETA?
KDO NI SANJAL O NENEHNI REVOLUCIJI, KI BI
NAM LAHKO OMOGOČILA, DA POMETEMO Z
VSEM SLABIM IN VSEMI KRIVICAMI?**

da ne gre za to, da so ateisti, ampak da nimajo okoli sebe ničesar dobrega in plemenitega, v kar bi lahko verjeli, in da je celo podoba ali ideja boga iznakažena in oskrunjena. Včasih moramo mlade naučiti, da morajo začeti s tem, da si povrnejo vero vase, da se potem lahko postopoma vzpenjajo po lestvici vere v vse stvari, dokler ne dosežejo boga.

Kdo ni hotel ali noče spremeniti sveta? Kdo ni sanjal o nenehni revoluciji, ki bi nam lahko omogočila, da pometemo z vsem slabim in vsemi krivicami?

A dobro se je zavedati, da je treba revolucijo začeti pri sebi – s predanostjo delu, lastni odgovornosti in zdravi ambiciji, ki nas bo nenehno gnala naprej. Toda ta ambicija ne bi smela biti ambicija zavračanja, ampak ambicija, ki je polna vse večjega spoštovanja do drugih.

Ni mladega človeka, ki ne bi sanjal o sreči. Sreča obstaja in ni le materialno ali instinktivno zadovoljstvo, ampak nekaj več, o čemer kar naprej sanjamo, ne da bi natančno vedeli, kje jo bomo našli. Stoiki so govorili, da absolutne sreče ni mogoče najti na Zemlji, a jo kljub temu lahko najdemo, dan za dnem, če se naučimo iskati z vztrajnostjo, potrpežljivostjo, razsodnostjo, in če znamo razlikovati med tem, kar je za nas dobro in tistim, kar ni.

Ni mladega človeka, ki ne bi sanjal tudi o svobodi, o možnosti letenja, saj svoboda za mladega človeka ne predstavlja dela nečesa starega, ampak da ve, kaj hoče početi in kam želi priti s tem, kar počne. Ni mladega človeka, ki ne bi sanjal o tisti notranji svobodi, za katero ni meja, za katero niti smrt ne obstaja.

Veliko vprašanje, ki bi ga zdaj lahko zastavili, je, ali je še kaj mladih? Ali smo morda obsojeni na to, da vidimo le otroke z odraslimi obrazi? Ali ni vse bolj strašljivo že od prvih trenutkov življenja pri naših malčkih videti preglobok pogled za njihova leta ali resnost, ki vključuje očitke? Imamo tudi odrasle, oblečene v najstnike, ki niso zmogli premagati mladostniških skrbi. Treba je preseči tisto večno dvojnost, v kateri živijo predvsem mladi, saj se morajo odzivati tako na delovanje svojih živalskih nagonov kot na svoje bolj vzvišene sanje, zavedajoč se, da so po eni strani sposobni junaških podvigov, primerljivih s tistimi, ki jih najdemo v velikih književnih delih, po drugi strani pa, da so lahko tudi zveri, ki se plazijo po tleh.

Tej bitki moramo narediti konec. Toda, da bi bitko končali, ni druge rešitve kot bojevati se. V starem svetem besedilu s starodavnega Vzhoda – Bhagavad Gita – je ideal človeka, imenovan Arjuna, ki se znajde tik pred bitko. Ravno se bo začel boriti in točno takrat se mora tudi odločiti. Obupno trpi. Arjunino trpljenje pred 5000 leti pa se ne razlikuje od tesnobe, ki jo vidimo v sedanjih delih o psihologiji: gre za isti obup.

Arjuna ima na eni strani ves svoj živalski in instinktivni svet, na drugi strani pa vse vzvišene težnje, največji in najboljši del njega samega. Odločiti se mora, izbrati, prekiniti z vmesnim stanjem, z nestabilnostjo – opraviti mora končni test.

Ko so bili v starodavnih civilizacijah mladi podvrženi preizkusom, preden so bili sprejeti kot odrasli v družbi, so za to obstajali dobri razlogi. Ni šlo le za izvajanje praznih obredov, ampak za prestajanje nekaterih posebnih vrst testov. Bili so preizkusi "drznosti" in "odločnosti". Šlo je za trenutek bitke, izbire, udejanjanja razsodnosti v praksi. "Drzni si in zagotovo boš zmagal."

Znotraj napak, ki so bile izpostavljene kot temeljni vzroki zaskrbljenosti mladostnikov, se skrivajo odgovori, ki jih iščemo. Te napake je treba le obrniti, jim dati nasprotni pomen in jih spremeniti v rešitve. Rešitve vseh vrst, od duhovnih, intelektualnih, čustvenih, fizičnih in bioloških do realnih, praktičnih in konkretnih.

Zapomniti si moramo nekaj zelo pomembnega in to je, da iznad vseh skrbi, ki jih imajo mladi, v mladosti najdemo tudi največji potencial; in da za to, da si mlad, ni treba imeti mladega telesa, saj obstaja tudi večna mladost, mladost duše, ki ima sposobnost, da se izrazi vedno, ko je še zmožnost sanjati in kadarkoli še obstaja možnost, da te sanje uresničimo.

Prav tako se moramo spomniti, da je človek mlad, večno mlad in osvobojen tesnobe, ko se s sanjami in močjo, da se teh sanj oprime, nauči hoditi z baklo, staro in poznano baklo, ki so jo včerajšnji, današnji in tisti ljudje vseh časov imenujejo upanje – mladostniško upanje, ne mladostniška tesnoba.

ZAPOMNITI SI MORAMO NEKAJ ZELO POMEMBNEGA IN TO JE, DA IZNAD VSEH SKRBI, KI JIH IMAJO MLADI, V MLADOSTI NAJDEMO TUDI NAJVEČJI POTENCIAL.

OBSTAJA TUDI VEČNA MLADOST, MLADOST DUŠE, KI IMA SPOSOBNOST, DA SE IZRAZI VEDNO, KO JE ŠE ZMOŽNOST SANJATI IN KADARKOLI ŠE OBSTAJA MOŽNOST, DA TE SANJE URESNIČIMO.

MAJA IN BRAHMA

Stara zgodba iz Indije govori o bogu Brahmi, ki je bil osamljen. Ničesar ni bilo na svetu razen njega in bilo mu je neznosno dolgčas. Brahma si je zaželel igrati igro, a nikogar ni bilo, s komer bi jo igral. Zato je ustvaril prelepo boginjo Majo – le z namenom, da bi se zabaval.

Ko je Brahma Maji povedal namen njenega obstoja, je ta rekla: "V redu, igraymo se najbolj čudovito igro, vendar pa naj bo po moji volji; stori, kar ti rečem. Brahma se je strinjal in po Majinih navodilih ustvaril celotno vesolje, sonce in zvezde, luno in planete. Ustvaril je življenje na zemlji – živali, oceane, ozračje, vse.

Maja je rekla: "Kako lep je ta svet iluzije, ki si ga ustvaril. Zdaj želim, da ustvariš žival, ki je tako inteligentna in zavedajoča se, da bo znala ceniti vse tvoje stvaritve." Končno je Brahma ustvaril ljudi in ko je končal ustvarjanje, je vprašal Majo, kdaj se bo igra začela.

"Tako j bomo začeli," je rekla. In tedaj je Brahma razrezala na tisoče drobnih koščkov. V vsakega človeka je dala kos in rekla: "Zdaj se igra začne! Storila bom, da boš pozabil, kaj si, in poskušal se boš najti!" Maja je ustvarila Sen in še danes se Brahma poskuša spomniti, kdo je. Ko se boste prebudili iz Sna, boste ponovno postali Brahma in si povrnili svojo božanskost.

SVETOVNI DAN FILOZOFIJE

POVEŽI SE – DA RAZUMEŠ

INTERAKTIVNA DELAVNICA

VSTOPNINE NI!
OBVEZNA PRIJAVA

sobota, 19. 11. 2022

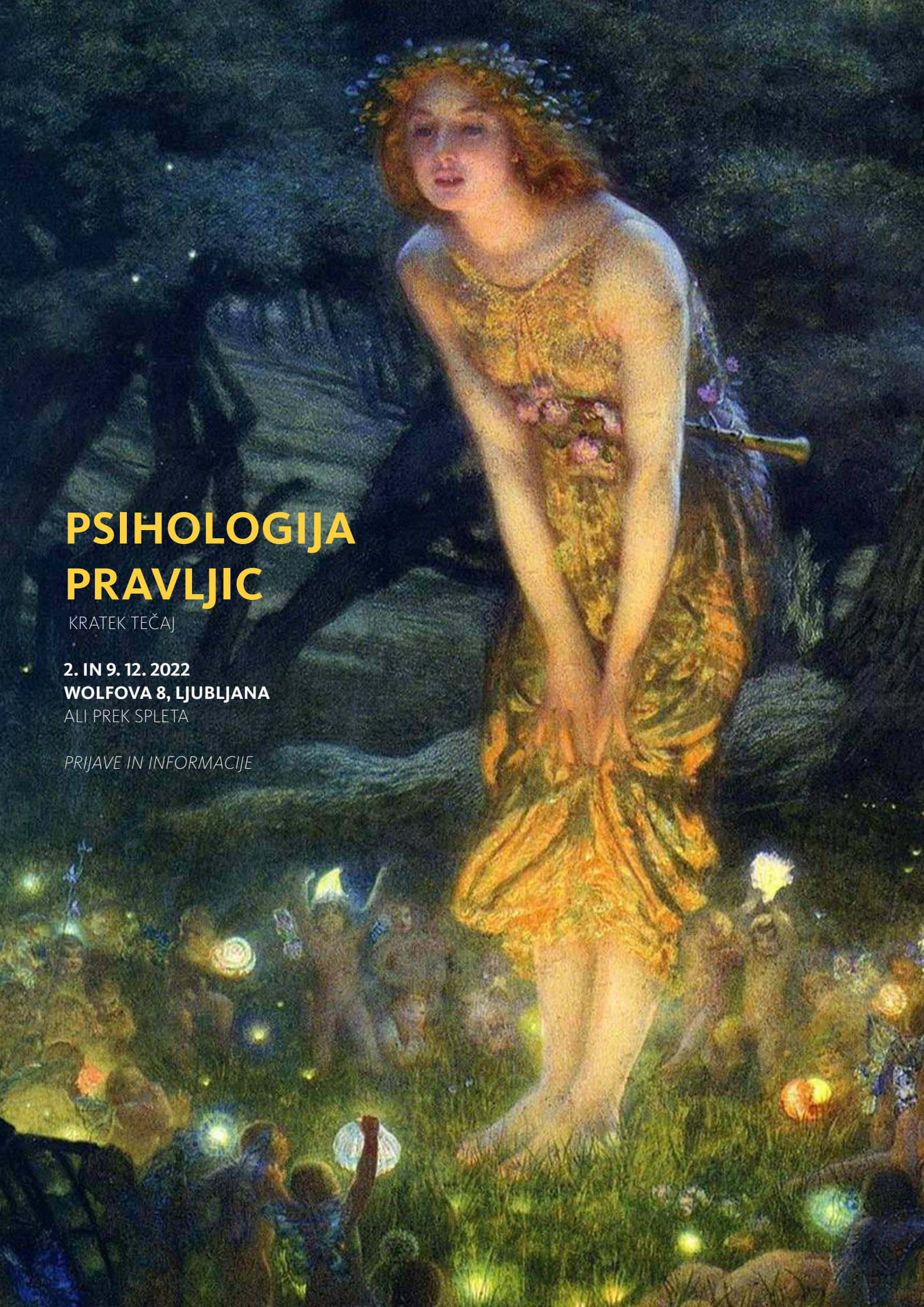
10.00 – 17.00

Nova Akropola

Tyrševa 7, Maribor

Kaj lahko pričakuješ?

- * Nova ZNANJA o pomenu simbolov,
- * zajemanje idej v FOTOGRAFIJO,
- * nebesedno IZRAŽANJE,
- * ...

PSIHOLOGIJA PRAVLJIC

KRATEK TEČAJ

2. IN 9. 12. 2022
WOLFOVA 8, LJUBLJANA
ALI PREK SPLETA

PRIJAVE IN INFORMACIJE

**ČLOVEK NE POSTANE STAR, KO DOSEŽE DOLOČENO ŠTEVILO LET.
STAR POSTANE, KO IZGUBI SVOJE IDEALE.**

**RES JE, DA LETA PUŠČAJO POSLEDICE NA OBRAZU,
IZGUBA IDEALA PA PUŠČA SLEDOVE NA DUŠI.**

MARK AVRELIJ